

Stanovisko

Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

I.

K celkovému zaměření návrhu

Předkládaný návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, (dále jen „návrh zákona“) se dle předkladatele soustředí na zjednodušení převodů vybraných trvale nepotřebných hmotných nemovitých věcí ve vlastnictví státu na územní samosprávné celky. V tomto ohledu návrh zákona zavádí informační povinnost státu o chystaných převodech nemovitého majetku na území dotčených územních samosprávných celků. Územní samosprávné celky dostanou možnost se dozvědět, že se v jejich území chystá stát zcizit pro něj nepotřebnou hmotnou nemovitou věc, a budou tak o ni moci projevit zájem. V případě, že půjde o některou ze zákonem taxativně uvedených hmotných nemovitých věcí, pak projeví-li o její převod územní samosprávný celek zájem, bude mít nárok na její úplatný nebo bezúplatný převod. Návrh zákona jasně vymezuje, které hmotné nemovité věci budou územním samosprávným celkům převáděny úplatně a které bezúplatně. V rámci reciprocity je rovněž navrhováno zakotvit vybrané nárokové převody i pro určitý majetek územních samosprávných celků na stát, ovšem výlučně v případě, kdy se tyto subjekty rozhodnou takový majetek zcizit. Na rozdíl od informační povinnosti státu vůči obcím a krajům o chystaném převodu všech hmotných nemovitých věcí (až na výjimky – např. nemovitá věc učená pro směnu), budou mít územní samosprávné celky informační povinnost pouze ve vztahu k majetku taxativně vymezenému v zákoně, na jehož převod bude mít stát v případě zájmu nárok (tj. nebudou informovat o převodech svého ostatního majetku). Popsané povinnosti územních samosprávných celků budou dopadat i na městské části hlavního města Prahy.

V návrhu zákona se současně zavádí jednotná schvalovací pravomoc Ministerstva financí k převodům hmotných nemovitých věcí s tím, že dosavadní schvalovací pravomoc Ministerstva kultury a Ministerstva životního prostředí bude nahrazena jejich předchozím stanoviskem podávaným z pohledu předpisů v jejich gesci. Pokud by daná stanoviska byla nesouhlasná, nebude možné takový převod ze strany Ministerstva financí následně schválit.

Na základě předkladatelem identifikovaných nedostatků současné právní úpravy pro zajištění možnosti ověřit soulad údajů evidovaných v centrálním registru administrativních budov (dále jen „CRAB“) se skutečným stavem návrh zákona nově zavádí výslovné zákonné oprávnění Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „ÚZSVM“) provádět prohlídky administrativních budov a dalších souvisejících nemovitých věcí, které se evidují v CRAB, a v této souvislosti vyžadovat potřebné dokumenty. Zároveň bude ÚZSVM oprávněn vyzvat organizační složky státu nebo státní organizace k nápravě zjištěných nedostatků.

Cílem návrhu zákona je rovněž odstranit některé další nedostatky a stávající zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZMS“) a související právní předpisy změnit a doplnit. Dle předkladatele je potřeba vybraná stávající ustanovení podle poznatků z praxe zpřesnit, doplnit či jinak změnit a tím přispět ke zkvalitnění právní úpravy a příp. k odstranění výkladových pochybností. Jedná se zejména o situace, kdy:

- Je nastaven odlišný přístup k účasti státu v honebních společenstvech v případě, kdy s honebními pozemky přísluší hospodařit Státnímu pozemkovému úřadu, a kdy s nimi přísluší hospodařit ÚZSVM, případně jiné organizační složce státu či státní organizaci v režimu ZMS.
- Právní úprava schvalování převodů pozemků a staveb ve zvláště chráněném území není zcela přehledná ani pro různé aktéry jednotná.

II.

Vztah k vládní protikorupční politice

Na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2024 byl návrh zákona přikázán k projednání Radou vlády pro koordinaci boje s korupcí. Návrh zákona byl dne 27. března 2024 projednán Pracovní komisí předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k hospodárnému nakládání s majetkem státu a její usnesení byla využita při textování stanoviska Rady.

III.

Způsob projednání návrhu

Mezirezortní připomínkové řízení k návrhu zákona probíhalo od 11. října 2023 do 8. listopadu 2023. Celkem 28 připomínkových míst zaslalo své připomínky, z toho 22 připomínkových míst uplatnilo zásadní připomínky a 6 připomínkových míst připomínky doporučující. Návrh zákona je vládě předkládán bez rozporu.

IV.

Návrh změn

Rada nenavrhuje žádné změny.

V.
Závěr

Rada doporučuje vládě v souladu s článkem 4 odst. 2 písm. a) jednacího řádu Rady schválit materiál „návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony“.

JUDr. MgA. Michal Šalomoun, Ph.D.
předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí